

Liperin vesihuoltoverkoston korjausvelan määrittäminen ja korjausohjelman laadinta

Elinympäristölautakunta 06.06.2023 § 85

260/14.05.00.00/2023

Laadukas vesihuolto on keskeinen yhteiskunnan perustoiminto. Mutta se vaatii enenevässä määrin huomiota verkostojen kunnossapidolle ja uusimisille. Verkotot vanhenevat ja erilaiset putkimateriaalit kestävät vanhenemista eri tavalla. Jos verkostojen uusimiseen ei löydy rahaa niin syntyy korjausvelkaa. Korjausvelka (saneerausvelka) on teoreettinen osuus käyttöomaisuudesta, joka on ylittänyt käyttöikänsä mutta jota ei ole vielä saneerattu. Sitä syntyy, kun vanhimpien verkostojen saneerausmäärät ovat pienempiä kuin verkostojen käyttöiän kannalta olisi ollut tarkoituksenmukaista. Korjausvelka kuvaa sitä euromäärää, joka tarvitaan omaisuuden saattamiseksi optimikuntotasolle. Eli se on laskennallinen eikä kuvaa varsinaisia korjaus-/saneerauskustannuksia.

Liperin vesihuoltoverkoston korjausvelan määrittäminen käynnistettiin elokuussa 2022. Konsulttina on toiminut Ramboll Finland Oy. Arvio työn kestosta oli n. 6 kk. Tilaajan johtokartta-aineisto on sijaintien, putkimateriaalien ja -kokojen osalta melko hyvällä mallilla mutta aineistosta puuttui paljon tietoa etenkin asennusvuosista. Näiden selvittely vaati tilaajan puolelta yllättävänkin paljon voimavaroja ja tämä siirsi selvityksen valmistumista muutamilla kuukausilla. Tarkastelussa käytiin läpi Liperin vesihuoltolaitoksen käyttö- ja jäteveden runkolinjat tärkeimpinä kriteereinä kuntotiedot, asennusvuodet ja putkimateriaali. Tarkastelu ei pitänyt sisällään mm. menneiden n. 25 vuoden aikana rakennettuja siirtoviemäriinjoja. Optimikuntotaso määritettiin verkostojen 50 vuoden teknisellä käyttöiällä. Korjausvelan määrittämisen arvioinnissa on käytetty tiettyjä laskennallisia €/m yksikköhintoja.

Korjausvelan muodostumista vuosilta 1960 – 2023 ja sen jakautumista seuraaville viidelle vuosikymmenelle sen mukaan kun tekninen käyttöikä 50 v täyttyy, on tuotu esille raportissa. Yksistään jo vuosina 1960 – 1973 rakennetun verkoston osalta korjausvelan kokonaismäärä 50 vuoden käyttöiällä on 6,79 milj. €. Putkipituutena 30,95 km.

Lyhyen tähtäimen korjausohjelma on laadittu seuraaville 5 vuodelle. Tarkasteltavien johto-osuuksien rakennusajankohdat ovat 1960 – 1973. Johtolinjojen yleissuunnitelmatasoinen kustannus on laskettu Fore - laskentaohjelmalla. Korjausohjelman jätevesiviemärit on tässä arvioitu uusittaviksi sujuttamalla ja nykyiset betonikaivot muovisilla korjauskaivoilla.

Kaikkien korjausohjelman kohteiden yleissuunnitelmatasoinen kustannus 5 vuodelle on yhteensä 2 388 665 € alv 0 %. Muilla tilaajatehtävien kustannuksilla 294 991 € lisättynä kokonaiskustannus on 2 683 586 € alv 0 %. Tasattu vuotuinen määrärahatarve on tällöin 536 717 € alv 0 %.

Vaikutusten arviointi	Korjausvelan määrittäminen selkeyttää Liperin kunnan vesihuoltoverkoston kuntotason ja helpottaa tulevien vuosien talousarviosuunnittelussa investointien määrittelyä vesihuollon osalta. Osaltaan tämä korjausvelan määrittäminen ja korjausohjelman laadinta turvaa myös toimintavarmuutta tulevaisuudessa.
Valmistelija	Vesihuoltopäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi laaditun Liperin kunnan vesihuoltoverkoston korjausvelan selvityksen ja lyhyen jakson (0 – 5 vuotta) korjausohjelman toteuttamista talousarvioissa määriteltyjen määrärahojen puitteissa.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	Kunnanhallitus
Toimeenpano	Vesihuoltolaitos
Tiedoksi	Ramboll Finland Oy
Lisätietoja	Vesihuoltopäällikkö puh. 0400 279 991